

Moravčan

IV./2016

Zpravodaj obce Morávka

Začal nový školní rok 2016/2017

/ str. 14

Úvodní slovo starostky

Gabriela Daňková
starostka

Vážení spoluobčané,
dostáváte do rukou Moravčan, který je symbolicky vydán k zahájení nového školního roku.

Přivítali jsme spolu s rodiči, paní učitelkou a vedením školy 16 nových prvňáčků. Poděkování patří maminkám z Klubu rodičů, které pro ně nachystaly kornouty,

ušily polštářky, pytlíky na svačinky a tělo-cvik. Obec přispěla rodičům finančním dárkem. Ve škole čekalo nejen prvňáčky, ale i všechny ostatní zaměstnance překvapení v podobě nové školní jídelny.

Školní rok začal slavnostním zahájením a nezbyvá než si přát, ať se děti do školy a školky těší, rodiče ať mají s dětmi trpělivost a učitelům a zaměstnancům školy pevné zdraví, pohodu a klid.

O dalších aktivitách obce se dočtete v následujících článcích.

O čem zastupitelstvo rozhodlo:

Na posledním zastupitelstvu obce Morávka dne 3. 8. 2016 jsme schválili:

- Poskytnutí dotace z rozpočtu obce Morávka na rok 2016 ve výši 100 000 Kč pro Římskokatolickou farnost Morávka na rekonstrukci kostela na Pražmě
- Nákup obecního auta Dacia Duster
- Přijetí dotace z rozpočtu moravskoslezského kraje na zpracování projektové dokumentace na rozšíření rozvodných sítí pitné vody v obci Morávka
- Výzvu k podání nabídek a zadávací dokumentaci na akci Oprava mostu Mo-M-01 v obci Morávka (plánovaná rekonstrukce květen – červenec 2017) – most před sběrným místem
- Veřejnou zakázku malého rozsahu na akci „Zpracování projektové dokumentace a autorský dozor pro polyfunkční dům Morávka“.

Finanční výbor

Hana Jarolímová
předsedkyně Finančního výboru

Dne 20. července 2015 zkontroloval Finanční výbor ve složení Hana Jarolímová, Šárka Holubová a Romana Miketová výběr dodavatele na výsadbu zeleně, výběr dodavatele květinové pyramidy, výběr dodavatele a vyúčtování rekonstrukce zastávky

Morávka - Kaluže, fakturaci k rekonstrukci zastávky Morávka - přehrada, podklady k odvozu komunálního odpadu za leden 2016 a vyúčtování rekonstrukce vodovodu Morávka - Haferník.

Finanční výbor prověřil nabídkovou dokumentaci, objednávky, faktury, soupisy provedených prací a fotodokumentaci. Z předložených záznamů a podkladů vyplývá, že dodavatelé byli

vybrání v souladu s platnými právními předpisy. Fakturace odpovídá skutečnosti a je doložena fotodokumentací.

Správnost vyúčtování dotace na výstavbu vodovodu byla navíc prokázána dopisem Moravskoslezského kraje.

Kontrola plnění vyhlášky o místních poplatcích

Zbořilová Hana
předsedkyně výboru

Kontrolní výbor obce Morávka (Zbořilová, Kacířová, Legerský) zahájil při svém 4. zasedání v letošním roce ve spolupráci s pokladní OÚ p. Radanou Skotnicovou kontrolu plnění poplatků z ubytovací kapacity, rekreačního pobytu a poplatků za odpady z podnikání. Realizace plánu proběhne v několika etapách v letech 2016/2017. Důvodem je velký počet kontrolovaných subjektů, obsáhlá administrativní činnost a poradenství zúčastněným podnikatelům k efektivnímu plnění.

Dosud proběhla kontrola v 11 ubytovacích zařízeních. Podnikatelé byli seznámeni s vyhláškou, přijali požadavky obce k efektivnímu plnění vyhlášky, některým byla předána upozornění k zaplacení dlužné částky, jiní ochotně před kontrolou zaplatili. U dalších proběhne zrušení či doplnění dohody o úlevách. Při kontrole ubytovací knihy, kterou jsou povinni podnikatelé vézt v písemné podobě, příjemně překvapili někteří jedinci vzorným vedením tohoto dokumentu. Kontrolní výbor se opakovaně po roce zaměří na plnění vyhlášky u všech podnikatelů a v dalších obdobích proběhne namátková kontrola u vybraných subjektů. Děkuji všem podnikatelům za ochotu spolupracovat a pracovnímu týmu za věnovaný čas.

Místní poplatek za odpady

– trvale bydlící občané je splatný ke dni **31. 10. 2016** ve výši:

350 Kč za osobu a rok – kontejner

450 Kč za osobu a rok – popelnice

Občané trvale bydlící a starší 70 let mají 50 % slevu.

Poplatek za psa

– 100 Kč za rok

Z činnosti Sdružení obcí povodí Morávky (SOPM)

Gabriela Daňková
starostka

Prioritním projektem Sdružení obcí povodí Morávky je **vybudování cyklotrasy Nošovice – Morávka**. Cyklotrasa bude vedena podél komunikace č. III/4774 převážně po

účelových a místních komunikacích. Součástí navrženého řešení jsou úpravy povrchů komunikací v místech, kde je to nezbytně nutné, doprovodné stavby, zejména mosty a lávky, odpočívky a informační body (Strategie SOPM 2016–2022, str. 78).

V červnu nám Moravskoslezský kraj schválil dotaci na přípravu projektové

dokumentace na cyklostezku ve výši 30 %. Ostatní náklady budou rozděleny mezi obce na principu partnerství, tzn. rovným dílem.

Od srpna byly spuštěny nové webové stránky SOPM – www.sopm.cz, na kterých můžete sledovat aktuality a dění v povodí Morávky.

13. srpna 2016 Sdružení obcí povodí Morávky zorganizovalo **Kulturní den nejen**

pro seniory na Kamenitém ve Vyšních Lhotách. Jako obec jsme zajišťovali dopravu na tuto akci. Mohli jste si posedět a popovídat u slovenské dechovky a u revivalu The Beatles. Akce se zúčastnilo asi 150 občanů a počasí nám přálo.

10. září 2016 chystáme **Sportovní den SOPM v Nižních Lhotách**, na který Vás srdečně zveme. Pozvánku najdete na dalších stránkách Moravčanu.

Z činnosti Svazku obcí Morávka – Pražmo (SOMP)

Gabriela Daňková
starostka

Moravskoslezský kraj schválil dotaci na přípravu projektové dokumentace akce

Chodník Morávka – Pražmo ve výši 68,7%. Na ostatních nákladech se budeme jako obce podílet na principu partnerství

– rovným dílem. V současné chvíli chystáme výběrové řízení na projektanta.

Pevně věřím, že se domluvíme se všemi vlastníky pozemků kolem krajské komunikace a dojde k realizaci tohoto projektu. Nově vybudovaný chodník bude vést k větší bezpečnosti vás všech, kteří chodíte pěšky na zastávky, do zaměstnání, do školy, do obchodu nebo k lékaři.

Z činnosti Regionu Slezská brána (RSB)

Gabriela Daňková
starostka

Abychom mohli využívat manažera Centra společných služeb RSB, vstoupili jsme na dobu 3 let do svazku Region Slezská brána. Tento manažer bude po celou dobu projektu k ruce všem zúčastněným obcím.

Nejbližší akcí, kde se bude prezentovat obec Morávka je „Den regionu Slezská brána“, který se bude konat v prostorách zámku v **Paskově dne 24. září**. Uvidíte představení měst a obcí regionu Slezská brána, jejich drobných výrobců, výtvarníků a umělců doplněné o kulturní program. Jste srdečně zváni.

Projekty – dotace

Gabriela Daňková
starostka

1. Moravskoslezský kraj schválil obci Morávka dotaci ve výši **75 %**, maximálně však ve výši 312.000 Kč na realizaci projektu „**Zpracování projektové dokumentace a žádosti o dotaci na projekt rozšíření rozvodných sítí pitné vody v obci Morávka**“ – lokalita Vlaský. V současné době připravujeme výběrové řízení na projektanta.
2. V červenci jsme požádali Moravskoslezský kraj o dotaci na Úpravu běžecké stopy – Sviňorky – Travný. Na schválení této dotace čekáme.
3. Moravskoslezský kraj schválil Základní škole a mateřské škole dotaci ve výši 75% maximálně však 498 000 Kč na „**Zpracování projektové dokumentace a žádosti o dotaci na projekt vybudování učebny dílen**“.
4. V měsíci červenci proběhlo výběrové řízení na projekt **Polyfunkční dům Morávka** (bývalý obecní úřad, kadeřnictví a prostor mezi budovami) na základě studie. Tato studie je rozdělena na 3 etapy. 1. etapa se týká hasičská zbrojnice a garáží. Tato část, pokud stihneme včas územní rozhodnutí a stavební povolení,

půjde v roce 2017 do IROP (Integrovaný regionální operační program) jako žádost o dotaci. 2. etapu představuje rekonstrukce bývalého kadeřnictví na dům pro služby v obci. Zde jsme vyjednali úplatný převod pozemku z Hygie pod kadeřnictvím na Obec Morávku, kupní smlouvu budeme schvalovat na nejbližším zastupitelstvu. 3. etapa zahrnuje zázemí pro spolky, sál a 2–3 malé byty k pronájmu. Projekt je zadán a měl by být zhotoven do června 2017.

Kdo má z občanů zájem, studie je k nahlédnutí na obci. Předcházela jí pracovní schůzka se zástupci hasičů, spolků a vedení obce.

5. **Kompostéry** – V měsíci srpnu jste dostali do schránek (někteří si vyzvedli na obci) anketu, která se týkala vašeho zájmu o domácí kompostér. Kdo nestihl ještě odevzdat nebo má zájem i z řad chatařů a chalupářů, můžete odevzdávat do konce září. O dotaci budeme žádost do konce listopadu. V případě schválení 85% dotace, dostanete na jaře 2017 informaci k vyzvednutí kompostéru.

Termíny nejbližších ZO:
19. září 2016, 5. prosince 2016

Společenská kronika

V měsících **červenec, srpen a září** svá jubilea 14 občanů ve věku 70 až 94 let. Srdečně blahopřejeme všem jubilantům, do dalších let Vám přejeme hodně zdraví, pohody a lásky. Těšíme se na setkání s Vámi **ve čtvrtek 8. září v 15 hodin na Obecním úřadě Morávka**. Pozvánky dostanete poštou a prosíme o potvrzení Vaší účasti na tel. č. 558 69 10 21. V případě potřeby Vám zajistíme odvoz.
Za obec Morávku – **Gabriela Daňková** – starostka **Lenka Carbolová** – místostarostka

Informace ze školní jídelny při ZŠ a MŠ Morávka

Ing. Marie Víchová
vedoucí školní jídelny

Zdravím všechny obyvatele Morávky se začátkem školního roku 2016 – 2017.

I v tomto školním roce budeme pokračovat ve vaření obědů pro cizí strávníky.

Oběd si cizí strávníci mohou vyzvednout osobně ve ŠJ (po 11. hodině) nebo může být řešen rozvážkou (mezi 10,30 – 13,00 hodinou). Rozvoz bude zajišťovat paní Andrea Galušková.

Cena oběda zůstává stejná 55 Kč, s rozvozem 60 Kč. Obědy mohou být odebírány denně nebo v určité dny. Stále máme možnost přijmout nové cizí strávníky. V loňském školním roce jsme vařily pro cca 60 cizích strávníků, z toho bylo cca 40 rozvozových.

Informace k přihlašování získáte na www.jidelnamoravka, telefony – 558 691 090, 607 641 826.

Samozřejmě budeme vařit pro MŠ, ZŠ, školní pracovníky. Děti a učitele vítáme 1. 9. 2016 v nově zrekonstruované školní jídelně a ve vylepšeném přízemí školy.

Propagace obce

Můžete si zakoupit v knihovně nebo na OÚ materiály s logem obce:

Hrnek, tričko, propisku, tužku, pohled, reflexní pásku, magnet nebo nálepku na auto (Morávka, kouzlo beskydských údolí).

Budeme rádi, když naši obec budete propagovat.

Pouliční knihovna

Jedete autobusem delší trasu nebo knihovna je zrovna zavřená? Vyberte si knihu na cestu nebo domů v pouliční knihovničce naproti poště. Po přečtení ji můžete vrátit, vyměnit nebo si ponechat.

Oznámení o době a místě konání voleb do zastupitelstev krajů a do Senátu Parlamentu České republiky

Gabriela Daňková
starostka

V souladu s ust. § 27 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ust. § 15 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, starostka Obce Morávka

oznamuje:

1. Volby do **zastupitelstev krajů a do Senátu Parlamentu České republiky** se uskuteční:

v pátek dne 7. října 2016
od 14:00 hodin do 22:00 hodin,

v sobotu dne 8. října 2016
od 8:00 hodin do 14:00 hodin.

2. V případě konání druhého kola voleb do Senátu Parlamentu České republiky se tyto uskuteční:

v pátek dne 14. října 2016
od 14:00 hodin do 22:00 hodin,

v sobotu dne 15. října 2016
od 8:00 hodin do 14:00 hodin.

3. Druhé kolo voleb do Senátu Parlamentu České republiky se koná v případě,

že v prvním kole žádný z kandidátů nezíská nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů. Ve druhém kole kandidují pouze dva kandidáti, kteří se v prvním kole umístili na prvních dvou místech.

4. Místem konání voleb ve volebním okrsku č. 1 je **zasedací místnost Obecního úřadu Morávka**, Morávka 599, pro voliče přihlášené k trvalému pobytu v obci Morávka.
5. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky **platným občanským průkazem** nebo **platným cestovním pasem** České republiky. Neprokáže-li volič svou totožnost, nebude mu hlasování umožněno.
6. Každému voliči budou dodány nejpozději 3 dny přede dnem konání voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb může volič obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti. V případě konání druhého kola voleb do Senátu Parlamentu České republiky voliči obdrží hlasovací lístky ve volební místnosti ve dnech voleb.
7. Pro zajištění pořádku a důstojného průběhu hlasování ve volební místnosti je každý volič povinen uposlechnout pokynů předsedy volební komise.

Jde mi o naše Slezsko

senátor
Petr GAWLAS

Nezůstávejte doma.
Přijďte mne **7. - 8. října**
podpořit ve volbách
do Senátu !

Můj program na příštích šest let:

- Nedovolím, aby čínská dotovaná ocel zničila české hutnictví.
- Nedopustím, aby migrační krize ohrožovala bezpečnost občanů našeho regionu i celé ČR.
- Zasadím se o předčasné důchody pro zaměstnance nejnáročnějších hutnických profesí.
- Budu bojovat za zaměstnanost, odpovídající pracovní a platové podmínky a za důstojné důchody pro naše občany.
- Podpořím bezplatné jízdné ve veřejné dopravě na území Moravskoslezského kraje.
- Úspěšně dokončím dlouholetý boj za výstavbu dopravní tepny regionu – I/11 a I/68 a pomohu prosadit obchvat Frýdku – Místku.
- Budu usilovat o lepší finanční podmínky pro školství a zdravotnictví, pilíře fungující a perspektivní společnosti.
- Budu podporovat sportovní aktivity a zdravý životní styl u dětí a mládeže.
- Zviditelním náš region v oblasti tradic, kultury a cestovního ruchu.

Nezůstávejte doma.

Přijďte mne 7. – 8.října podpořit ve volbách do Senátu !!

Vážení občané,

rád bych se Vám prostřednictvím Vašeho zpravodaje představil a to v souvislosti s mým rozhodnutím ucházet se v podzimních volbách o post senátora ve volebním obvodu č. 73, který zahrnuje i Vaši obec.

Jmenuji se Jiří Cieńciała, pocházím z nedaleké Vendryně, kde jsem se před 66 lety narodil a kde stále bydlím. Vystudoval jsem gymnázium s polským vy-

učovacím jazykem v Českém Těšíně. Následně jsem absolvoval hutní fakultu Vysoké školy báňské v Ostravě. Největší část své pracovní kariéry jsem spojil s Třineckými železárnami, kde jsem měl příležitost vykonávat v letech 1997–2012 funkci generálního ředitele. Krátce jsem byl také ministrem průmyslu a obchodu ve vládě Jiřího Rusnoka. V současnosti se především věnuji práci zmocněnce vlády pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj a jsem také rektorem vysoké školy podnikání a práva.

K rozhodnutí kandidovat do Senátu jsem dospěl po několika měsíčním sondování názorů mezi lidmi kolem. Po zvážení všech pro a proti jsem se nakonec rozhodl tento další životní krok učinit. Jsem přesvědčen, že mohu a umím být našemu regionu prospěšný.

Po celou svou pracovní kariéru jsem sbíral životní zkušenosti, spolupracoval se zajímavými a vlivnými lidmi, získal spoustu přátel i pár nepřátel. Zvláště poznatky z posledního období, z činnosti vládního zmocněnce, mi pomohly získat poměrně jasné představy o tom, co by našemu regionu prospělo. Kromě toho si v těchto týdnech doplňuji mozaiku svých informací o konkrétních potřebách i problémech jednotlivých obcí a měst v našem volebním obvodu.

V minulosti jsem se snažil v rámci svých možností pomáhat především spádovému regionu třinecké hutě, nyní jako vládní zmocněnec pomáhám v řešení klíčových problémů Moravskoslezského kraje.

Přál bych si, abyste při svém rozhodování o tom, komu dáte ve volbách do Senátu hlas, zvážili i moji nabídku kandidatury. Bližší informace o mých názorech a plánech naleznete na webu www.jiriciencia.cz.

DEN REGIONŮ

Mgr. David Novák
předseda DSO Olešná

Letošní „Den Regionů“ se výrazně rozroste.

Obec Morávka, zve srdečně občany na akci Den regionů Slezská brána a Olešná, která se uskuteční v sobotu 24.9.2016 opětovně v prostorách paskovského zámku a zámeckého parku. Obce a města regionů se představí s místními potravinářskými

a zemědělskými produkty, pracemi řemeslníků a výtvarníků.

Součástí akce je široký doprovodný kulturní program, atrakce pro děti, volně přístupné výstavy a stánky s občerstvením. Podrobnosti k akci, včetně rozpisu vystupujících najdete na plakátu otištěném v tomto občasníku. Udělejte si chvilku času a přijďte se podívat co region, ve kterém žijete nabízí a jaký je jeho potenciál v této oblasti.

Technické informace

Petr Bujok
technik

Údržba místních komunikací

Ukončili jsme čištění příkopů na Haferníku a první etapu na Sviňorkách. Druhá etapa bude pokračovat v podzimních měsících, v období vegetačního klidu. Musíme vykácet stromy, které rostou přímo v profilu příkopu. Třetí etapa je plánována na jaro, kdy dojde k opravě propustku pod komunikací u řeky.

V měsíci červnu proběhla oprava vjezdu do školy, který byl dlouhodobě v havarijním stavu.

Na místních komunikacích jsme svépomocí opravili velké výtluky.

Kontejnerová stání

Během prázdnin jsme svépomocí vytvořili dvě kontejnerová

stání. Jedná se o Demlovice a Dolinky. Pod kontejnery byla vydlážděna plocha, která umožňuje jednodušší údržbu a pohyb kontejnerů při svozu odpadu.

Sběrné místo

Ve sběrném místě během prázdnin probíhala rekonstrukce objektu pro obsluhu

foto Petr Bujok

sběrného místa. Během níž byl objekt zateplen, provedena nová elektroinstalace s novou přípojkou a vytvoření sociálního zázemí s novou přípojkou vody. Celá rekonstrukce probíhala svépomocí.

Odpady

Objevují se dotazy, proč se kontejnery nesváží častěji, že jsou přeplněné. Kontejnery na komunální odpad se vyváží 2x týdně a některá stanoviště jednou za čtrnáct dnů. Kontejnery na tříděný odpad se vyváží jednou za čtrnáct dnů. Při kontrole naplněnosti se zjistilo, že v kontejnerech s komunálním odpadem se nachází odpad, který tam nepatří – okna, pneumatiky, tráva, větve. Po vyřízení bylo zjištěno, že naplněnost je

poloviční. To stejné platí s tříděným odpadem – plasty žluté kontejnery PET láhve nejsou sešlapány. Plastový nábytek a jiné nadrozměrné plasty do žlutých kontejnerů nepatří ty prosím svázejte do Sběrného místa na Malém Lipovém. V kontejnerech na papír- modré kontejnery jsou nerozložené krabice, krabice od nábytku. Opět platí čím víc krabice sešlapete tím víc se jich do kontejneru vleze. Pokud si dovezete nový nábytek zabalený v kartonech, tak kartony můžete dovézt do sběrného místa, kde máme velkoobjemový kontejner na papír a karton.

Opět bych chtěl upozornit, že zelené odpadkové koše umístěné podél chodníků a u zastávek nejsou určeny pro komunální odpad z domácností. Tyto koše slouží pro drobný odpad.

Nová povinnost pro domácnosti provozovatele kotlů na tuhá paliva

Do konce roku 2016 mají nově domácnosti povinnost dle novely zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb realizovat u kotlů na tuhá paliva první revizi kotle (povinnost se vztahuje i na nově zakoupené kotle). Revize musí proběhnout nejpozději do 31. prosince 2016. Po tomto datu by měl být každý provozovatel kotle schopen na vyžádání obecního úřadu tento doklad předložit. Zákon předepisuje provádět podle odstavce h) paragrafu § 17 jednou za dva kalendářní roky kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje (kotle) na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. Při nedodržení této zákonné povinnosti a provozování kotle dle pokynu výrobce, může být domácnost **pokutována až do výše 20 tisíc Kč.**

Příspěvek dodal ze zdrojů Domu kotlů **Štěpán Bystřičan** - zastupitel

TERMÍNY VYMETÁNÍ KOMÍNŮ
11. listopadu – Robert Welszar

Naše obec recyklací elektrospotřebičů výrazně ulevila životnímu prostředí

Loni občané odevzdali k recyklaci 106 televizí, 17 monitorů a 920,00 kg drobného elektrického

Snaha obyvatel obce recyklovat staré a nepoužívané elektrospotřebiče se již několik let vyplácí. Naše obec obdržela certifikát vypovídající nejen o přínosech třídění televizí a počítačových monitorů, ale také o velkém významu sběru drobných spotřebičů, jako jsou mobilní telefony. Díky environmentálnímu vyúčtování společnosti ASEKOL můžeme nyní přesně vyčíslit, o kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky recyklaci vysloužilého elektrického ušetřili ekosystém Země. Víme také, o jaké množství jsme snížili produkci skleníkových plynů CO₂ nebo nebezpečného odpadu. Informace vycházejí ze studií neziskové společnosti ASEKOL, která s obcí dlouhodobě spolupracuje na recyklaci vyřazených elektrozařízení.

Z Certifikátu Environmentálního vyúčtování společnosti ASEKOL vyplývá, že občané naší obce v loňském roce vyřadili 106 televizí, 17 monitorů a 920,00 kg drobných spotřebičů. Tím jsme uspořili 41,51 MWh elektřiny, 1 940,19 litrů ropy, 181,44 m³ vody a 1,62 tun primárních surovin. Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů o 9,28 tun CO₂ ekv., a produkci nebezpečných odpadů o 35,33 tun.

Výsledek studie jednoznačně prokázal, že zpětný odběr elektrozařízení, i těch nejmenších, má nezanedbatelný pozitivní dopad na životní prostředí. Když si uvědomíme, že recyklace běžných 100 televizorů uspoří spotřebu elektrické energie pro domácnost až na 4 roky, nebo ušetří přibližně 400 litrů ropy potřebných až k sedmi cestám do Chorvatska, jsou to imponující čísla. Pozitivní zprávou pro uživatele počítačů také je, že odevzdání 10 vysloužilých monitorů ušetří spotřebu energie potřebnou pro chod notebooku po dobu necelých 5 let. Všichni ti, kteří tříděním takto zásadně přispívají k ochraně životního prostředí, si zaslouží obrovský dík.

Studie LCA posuzuje systém zpětného odběru CRT televizorů, počítačových monitorů a drobného elektrozařízení. Hodnotí jejich sběr, dopravu a zpracování až do okamžiku finální recyklace jednotlivých frakcí vyřazených spotřebičů do nového produktu. Pro každou frakci byly vyčísleny dopady na životní prostředí. Výsledky studie jsou prezentovány jako spotřeba energie, surovin, emise do ovzduší, vody a produkce odpadu. Konečná bilance vyzněla pro zpětný odběr elektrozařízení jednoznačně pozitivně, a to ve všech aspektech.

Je řeka Morávka fenomén v ohrožení?

Renata Vojkovská
Za ČSOP Salamandr

Na tuto otázku můžeme odpovědět dvakrát kladně. Zcela určitě je beskydská řeka Morávka fenoménem, tedy něčím mimořádným a pozoruhodným, a to v měřítku celé České republiky. Zároveň je tato jedinečná řeka, se štěrkovými náplavy, dnes již zcela nezpochybnitelně ohrožená. Tímto tématem se podrobně zabýval stejnojmenný projekt – Fenomén

Morávka v ohrožení, který byl podpořen z Nadačního Fondu Hyundai a Nadací Open Society Fund Praha.

Během projektu byli obyvatelé obcí v povodí řeky Morávky informováni o tom, jakým způsobem oni sami mohou přispět ke zlepšení stavu okolí řeky. Lidé si například mohli čas při čekání na autobus zkrátit přečtením komiksového plakátu a zamyslet se, zdali třeba oni sami nevyvázejí k řece něco, co tam nepatří. Přestože se místní obyvatelé,

foto Tomáš Růta

dobrovolníci a různí nadšenci v poslední době opravdu snaží (každoročně probíhají organizované úklidy odpadků) je skládek v okolí řeky Morávky stále požehnaně. Často jsou staré mnoho let a téměř přerostlé okolní vegetací. Jednu takovou vytipovanou dlouholetou skládku jsme letos na jaře uklízeli v Raškovících společně s účastníky akce Uklid'me Česko.

Žáci Základní školy Raškovice se zúčastnili před prázdninami fotosoutěže, do které přihlásili snímky toho, jak vidí řeku Morávku. Dětem se podařilo věrně zachytit krásy řeky. Také velmi

dobře zdokumentovali hlavní problémy a ohrožení se kterými se řeka potýká: je to například přítomnost odpadu nebo výskyt nepůvodních druhů rostlin. Některé snímky dětí také dobře ukazují zahlubování koryta řeky do podloží, to že na některých místech řece chybí šterk a dříve holé šterkové náplavy zarůstají rostlinami. Tímto tématem se v příštím roce bude podrobněji zabývat další projekt. U řeky Morávky je především hezky a příjemně se tam odpočívá, právě proto bychom měli řece a jejímu okolí věnovat velkou část naší pozornosti také do budoucna.

Pootevřené školní dveře

Mgr. Martina Matznerová

Co se dělo o prázdninách?

Mnozí si myslí, že v červnu po rozdáání vysvědčení škola usíná a dva měsíce jsou její dveře zavřené na petlici. Opak je ale pravdou. Jakmile se děti rozutečou na prázdniny, začnou se dít věci. Hned v červenci se započaly práce na rekonstrukci školní jídelny, vyměnila se část obložení na chodbách a začalo se pracovat na vybavení přírodovědné učebny.

Usilovnou prací vedení jsme dosáhli na finanční prostředky z Evropských fondů, díky nimž jsme mohli do svých řad přijmout školního asistenta a do mateřské školy k nejmenším dětem také chůvu.

1. září

Ve čtvrtek 1. září jsme se sešli v prostorách školní zahrady, abychom společně

zahájili školní rok 2016/2017 a především mezi sebou přivítali 18 nových prvňáčků, kteří se jistě svého velkého dne nemohli dočkat. Mnoho štěstí při cestě školní docházkou jim popřáli zástupci obce, paní ředitelka a samozřejmě třídní učitelka. Velké poděkování patří Klubu rodičů, který žákům první třídy zpřijemnil tento den spoustou dáreků a sladkostí.

26. září se pak bude konat společná třídní schůzka rodičů v jídelně školy, kde budou všichni seznámeni s organizací školního roku, novým vzdělávacím programem, učiteli, nabídkou kroužků, zájmových činností aj.

A co bude dál?

V novém školním roce nás kromě učení čeká opět spousta zajímavých akcí a projektů. V nejbližších dnech to bude „Humanitární den“, tedy vyučování a aktivity v přírodě, následovat bude „Den

evropských jazyků“, při kterém si žáci vyzkouší, jaké to je být návštěvníkem cizí země a proč je nutné studovat jazyky. V hodinách dějepisu se zaměříme na nejbližší svátky a jejich význam a v měsíci říjnu se také zúčastníme projektu „72 hodin.“

O dalších akcích se více dozvíte v dalším vydání Moravčanu, na informační tabuli vedle školy či na webových stránkách.

V září rovněž proběhne setkání vedení školy se zastupiteli obce, kde bude projednáváno financování školy.

Ze života spolků

Pohádková Morávka

Lenka Carbolová
Za výbor KR

Dne 11.6.2016 jsme uspořádali již tradiční akci pro děti – Pohádková Morávka.

Děti po splnění 10 úkolů byly odměněny sladkostmi, drobnými dárky a mohly si opět špekáčky. Počasí se při zahájení akce umoudřilo a odpoledne bylo vydařené.

Děkuji za pomoc se zajištěním občerstvení a ohně dobrovolným hasičům a dále vedoucím kroužků, vedení školy a v neposlední řadě členům klubu rodičů.

foto Martin Bujok

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ MORÁVKA

Měsíc červen byl pro náš sbor velice pilný. O prvním víkendu, 4.6. jsme jeli s mladšími žáky na závody v požárním útoku do Nýdku, kde soutěžily i týmy z Moravskoslezské ligy. Hned dva nováčci – Mírek Noga a Kryštof Holub doplnili tým, který už běhal vloni – Tomáš Mašín, Radim Mašín, Aneta Hřivňáková, Pavel Hřivňák a Daniela Bystřičanová. Útok dokončili v čase 25:73 a skončili na 15. místě.

11.6. se konal na Morávce u školy Den dětí a hasiči zde měli také své stanoviště. Děti si, za pomoci rodiče či kamaráda, mohli například vyzkoušet “hašení” pomocí džberové stříkačky. 16.6. jsme v rámci Týdne bezpečí, který se konal v ZŠ Morávka, zorganizovali pro žáky 2., 4.-7. třídy Dopoledne s hasiči. Mladší žáci předvedli svým spolužákům, jak vypadá požární útok a hned poté si děti ze školy vyzkoušeli zaběhnout “hasičskou” štafetu, učili se vázat uzle, poznávat hasičské značky, orientovat se v mapě a stříkat ze džberovky. Po vyhlášení nejlepších

týmů si chtěl ještě zaběhnout útok i organizační tým doplněný z řad pedagogického sboru a tak jsme si zaběhli ve složení Jakub Čežák – stroj, Adéla Furdzová – koš, Jana Šichtářová – náливka, Franta Němec a Denis Napoleone – proudy, Pavel Hřivňák – rozdělovač, Hana Hřivňáková – Běčka. Další lidi, bez kterých by tato akce neproběhla jsou – Hana Tošenovjanová, Alena Tošenovjanová, Eliška Loryšová a Martin Židek. Všem moc děkují, že si ve svém volnu udělali čas.

Již 5. ročník Memoriálu Josefa Špoka se konal 18.6. na hřišti u základní školy. Zúčastnilo se 18 týmů v kategorii dospělých a 19 týmů v kategorii mladších a starších žáků. První místo v kategorii mužů obsadilo družstvo „A“ SDH Vyšní Lhoty, v kategorii žen zvítězilo družstvo SDH Lhotka. Tým žen z Morávky skončil těsně pod medailovými pozicemi na 4.místě, muži pak obsadili 8. příčku. V kategorii mladších žáků zvítězil tým „A“ SDH Bruzovice a kategorii starších žáků vyhrálo SDH Lubno. Za mladší žáky SDH Morávka soutěžily hned dvě družstva, zde měl svou premiéru Michal Ručka. Družstvo A doběhlo na 10.místě, družstvo B

Foto archiv SDH

Foto archiv SDH

pak na 6. V kategorii starších žáků, jsme díky pomoci hasičů z Krásné-Mohelnice, mohli také mít na domácí soutěži své reprezentanty. Bohužel se nezadařilo na rozdělovači a tak doběhli na 7. místě. Jsme rádi, že účast na našem závodě rok od roku stoupá!

První víkend o prázdninách, 2.července v Krasné, vybojovali naši svěřenci stříbrnou medaili pěkným časem 23,47 vteřin. Běželi ve složení Samuel Vlček, Natálka Galušková, Tomáš Mašín, Radim Mašín, Mirek Noga, Kryštof Holub a Danča Bystřičanová.

Na Morávce se koná v letních měsících spousta táborů a jedním z nich byl také

tábor capoeiristů. Jejich vedoucí, Grzegorz Damski, chtěl pro své žáky připravit překvapení a tak se s námi domluvil a my za dětmi přijeli hasičskou cisternou. Děti si napsali test, abychom je vyzkoušeli ze všech možných oblastí prevence. Velitel jim pak ukázal vybavení vozu. Věříme, že setkání s hasiči byl pro děti zážitek.

V srpnu se v Ostravě konalo Mistrovství světa v požárním sportu a my samozřejmě nemohli chybět. Jeli jsme se podívat na Běh na 100m s překážkami, kde jsme kromě krásných soubojů viděli zaběhnout také světový rekord.

20. srpna pořádalo naše spřátelené SDH Vraclávek hasičskou soutěž. Stejně jako oni vždy přijedou podpořit nás, vydali jsme se i my za nimi. Zasoutěžili jsme si, poklábosili a už se těšíme na další akci, kdy se uvidíme.

Poslední víkend v srpnu jsme, stejně jako loni, jeli s dětmi na chatu pod Bebkem. Byla to skvělá akce, které se zúčastnilo 11 dětí a 4 dospělí. V pátek po příjezdu jsme opakovali vázání uzlů, a pak si děti, za pomoci vedoucích, upletly náramky z Paracordu.

Foto archiv SDH

V sobotu jsme si vyšlápli na Visalaje, cestou jsme se zastavili u významného stromu LČR – Jedle Bělokoré úctyhodného věku 180 let, výšky 52 m a obvodu 3,9 m. Večer čekala děti stezka odvahy. Ta pak byla tématem k hovoru celý zbytek večera a následující ráno. Prostě nevíme, kdo nám ty děti mohl vystrašit... V neděli se všichni těšili na nácvik střelby ze vzduchovky. Pod vedením Romana Böhma, ex-trenéra české reprezentace ve střelbě, to šlo skoro samo. Odpoledne nás čekalo už jen uklízení, balení a loučení. Byl to super víkend, za který bych chtěla poděkovat sponzorům, drobným místním podnikatelům, jenž umožnili dětem všechno výše zmíněno zažít. Poděkování také patří firmě

Foto archiv SDH

Paracord s.r.o., která dodala paracord na výrobu náramků za zvýhodněnou cenu. Děti tak mají doma pěknou vzpomínku na hasičskou víkendovou chatu.

ZPRÁVA VOLEJBALOVÉHO ODDÍLU TJ LIGNUM MORÁVKA

Miloš Bulko
předseda oddílu

V rámci volejbalové přípravy před začátkem sezóny 2016/2017 se naši volejbalisté zúčastnili několika turnajů. Naši obec reprezentovali např. v Hlučíně, slovenských Mošovcích a v Raškovicích. V Raškovicích se podařilo volejbalistům Morávky porazit ve skupině profesionální extraligovou Ostravu výsledkem 2: 0, což byl volejbalový zážitek nejen pro hráče, ale především pro přihlížející diváky a fanoušky.

O slunečném víkendu 23. a 24. července jsme pořádali tradiční turnaje na hřištích u naší ZŠ. Turnaje zahájila starostka obce Mgr. Gabriela Daňková. V sobotu se uskutečnil VI. ročník turnaje smíšených družstev 4+2 „**O kozlíkovo kopytko**“, kterého se zúčastnilo pět družstev. Kromě jiných hodnotných cen od sponzorů turnaje si keramického kozlíka z dílny paní Jany Rutkové odneslo vítězné družstvo Interdecor

z Frýdku-Místku. V neděli pokračovalo volejbalové klání XI. ročníkem turnaje mužů „**O pohár starostky obce Morávka**“. Zde se utkalo 6 družstev a putovní pohár vyhrál oddíl TJ Palkovice. Počasí nám přálo a velmi nás potěšili svou podporou nejen domácí fandové a zastupitelé obce, ale také občané z okolních vesnic, Frýdku-Místku, Ostravy, Brna i Prahy.

Poděkovat bychom chtěli za velkou pomoc při organizaci turnaje manželům Foldynovým, manželům Turečkovým, Zlatce Koloničné, Liboru Koloničnému, Josefu Slaninovi a také všem sponzorům za hodnotné ceny: Obci Morávka, firmě Jewa, firmě Stavebniny Nováková, za ČSOB Leasing Michalu Babulíkovi, za společnost Radegast Tomáši Foldynovi.

Stejně jako každou sezonu, bychom Vás rádi pozvali na domácí zápasy našich volejbalistů.

První domácí mistrovské utkání se uskuteční v naší tělocvičně **1. 10. 2016 v 10.00 hodin** se soupeřem Slezan Orlová.

Všechny utkání se odehrají dle rozpisu viz. níže (zvýrazněna jsou utkání na domácím hřišti):

Rozpis mistrovských utkání TJ LIGNUM Morávka 2016

24.09.	10.00 hodin	Frýdek Beskydy Green - TJ Lignum Morávka
01.10.	10.00 hodin	TJ Lignum Morávka - Slezan Orlová
08.10.	10.00 hodin	Volejbal Kozlovice - TJ Lignum Morávka
15.10.	10.00 hodin	Pstruží - TJ Lignum Morávka
22.10.	10.00 hodin	TJ Lignum Morávka - SK Metylovice
05.11.	10.00 hodin	Štramberk - TJ Lignum Morávka
12.11.	10.00 hodin	TJ Lignum Morávka - TJ Sokol Palkovice
19.11.	10.00 hodin	TJ Lignum Morávka - Frýdek Beskydy Green
26.11.	10.00 hodin	Slezan Orlová - TJ Lignum Morávka
03.12.	10.00 hodin	TJ Lignum Morávka - Volejbal Kozlovice

Budeme rádi, když nás přijdete opět v hojném počtu podpořit.

Zpráva z činnosti TJ Sokol Morávka

Ing. Martin Špok
za výbor TJ Sokol Morávka

Dne 25.6.2016 bylo hřiště u školy na Morávce svědkem tradičního klání

Vousatí proti holým bradám

Nebylo nás mnoho a ani diváků!
Na chvíli nás rozehnala bouřka, ale od fotbalu nás neodradila.

foto archiv TJ Sokol Morávka

Škoda jen, že nepřišlo více fotbalistů a diváků. Asi bylo něco lepšího v televizi. Jen doufáme, že příště to bude lepší!

A už se těšíme na tradiční zájezd tentokrát do Jeseníku dne 10. -11. 9. 2016.
Navštívíme Praděd a Ramzovou.

www.sokolmoravka.cz

foto archiv TJ Sokol Morávka

Končí včelařské léto

Václav Uherek

Produktivní období pro včelaře končí a pomalu můžeme hodnotit, jak na tom naši včelaři jsou. Co se týče výnosu medu, tak můžeme říct, že jsme se přiblížili průměrným výsledkům a opět se potvrdilo, že po úspěšném roce, kterým rok 2015 určitě byl, přijde ten méně úspěšný. Většina včelařů po vytočení prvního květového a spadkového medu už neměli co točit. Naše oblast, která je závislá hlavně na kvetoucích stromech a to především všech druhů líp, nám v době květu zrovna počasí nepřálo. Chladné noci a deštivé dny neumožnily včelkám získat s těchto stromů nektar ani pyl. Takže to málo co do úlů přinesly, samy spotřebovali. V tomto období jsou včelstva velmi silná, v průměru 60 000 až 80 000 včel na jeden úl a jejich spotřeba je kolem 1,5 kg medu denně. Takže zkušený včelař ví, že tento med včelám musí nechat, aby netrpěly hladu. Včelaření není jen o produkci medu. Dobrý včelař, který chce mít i v příštím roce silná včelstva, využívá tohoto produktivního období včel k tvorbě oddělků a chovu včelích matek, které jsou důležité pro nová zdravá

Včelí matka na zavíčkovaném plodu.

a kvalitní včelstva. A zde si myslím, že naši včelaři udělali kus poctivé práce. Nárůst včelstev z 540 na 724 je toho dokladem. S přibývajícimi včelstvy, přibývají i noví členové. K dnešnímu dni čítá naše ZO 74 členů.

Končí prázdniny a začíná nový školní rok a zároveň druhý rok Včelařského kroužku mládeže. Již v minulých příspěvcích jsem se zmínil o výrobě včelařské palety, kterou se podařilo díky úsilí některých našich včelařů dokončit. Po projednání a souhlasem obecního úřadu Morávka, jsme tuto paletu převezli na obecní pozemek v malebné krajině kolem řeky Morávky. Ti, kteří chodí kolem řeky na procházky si toho určitě všimli. Tomu všemu předcházela úprava vybrané lokality. Od pokácení náletových stromů a keřů, posekání bujné trávy až po srovnání terénu bagrem. Zde bych chtěl poděkovat našim včelařům, kteří se na těchto úpravách podíleli. Jsou to přítel Král, Kanaloš, Lanča a bagrista pan Stachura.

Postupně se nám podařilo mládežnický včelí vybavit deseti úly, s kterých už dnes lítá deset včelstev. Včelí oddělky postupně zdarma dodali přítel Kaspárek, Král, Ing. Carbol a Uherek, za co jim je třeba poděkovat

Závěrem je třeba popřát mladým včelařům, aby se jim práce na nové včelnici dařila a měli s ní radost.

Včelí paleta Včelařského kroužku mládeže.

Výprava u příležitosti 95. výročí narozenin Jana Pastorka

Jakub Foldyna-Elf z Morávky
vůdce 1. oddílu Pražmo

Skauti a skautky ze střediska Štít Pražmo si na výpravě 24.-25. června 2016 připomenuli 95. výročí narozenin Jana Pastorka. Výprava probíhala v Morávce-Lúčce, tedy v místech, kde se domníváme, že se Jan Pastorek narodil. Děk patří všem, kteří se zúčastnili a připomenuli si tak tohoto významného moráveckého rodáka a příslušníka Kanadského královského námořnictva.

Proslov přednesený ku příležitosti 95. výročí narození Jana Pastorka z Morávky

Milé skautky, milí skauti, milé světlušky,
milá vlčata,

dnes jsme se zde sešli, abychom si připomenuli 95. výročí narození Jana Pastorka z Morávky, který zahynul ve druhé světové válce. Když řekneme, že má druhá světová válka přes 50 miliónů obětí, je to jenom

číslo. Ovšem za ohromujícím číslem musíme hledat konkrétní jména a za těmi jmény konkrétní osudy...

Jan nebo John Pastorek se narodil na Morávce-Lúčce 25. června 1921 v rodině rolníka Františka Pastorka z Morávky-Lúčky. V roce 1930 se svou rodinou odjel do Kanady, konkrétně do Pitt Meadows v Britské Kolumbii. Za druhé světové války se stal námořníkem Kanadského královského námořnictva a plavil se Atlantikem na torpédoborci St. Croix, který byl potopen německou ponorkou 20. září 1943. V tento den Jan Pastorek zahynul ve vlnách oceánu, daleko od svého rodiště i nově budovaného domova v Kanadě. Manželka mu

po jeho smrti porodila děvčátko jménem Donna.

Můžeme říci, že taková služba byla jistě dobrodružná, ale hlavně nebezpečná. Během bitvy o Atlantik zahynulo téměř 80 tisíc mužů. Proč? Konvoje pluly plně naložené zásobami potravin, munice, zbraní a pohonných látek pro Spojené království. Bez těchto dodávek by se Velká Británie naprosto rozložila. Posádky nasazovaly život, aby lidé v Británii měli co jíst.

Může se snad jiná obec v České republice pyšnit tím, že její rodáci bojovali na souši i na moři? Bojovali a bohužel taky umírali, vždyť právě naše Morávka ztratila ve druhé světové válce přes 40 svých občanů.

Nedílnou součástí skautingu je výchova k vlastenectví a úctě k těm, kteří neváhali bojovat proti zlu a mnozí z nich položili pro druhé oběť nejvyšší. Zpíváme českou státní hymnu, vyvěšujeme a vzdáváme hold vlajce na táboře. Je to výraz úcty k naší vlasti, našemu národu a našim tradicím.

Slovo skaut se dá překládat jako zvěd nebo průzkumník. Naším cílem je mohlo být pátrání po osudech rodáků z naší jedinečné obce, kteří se nejen ve světě

neztratili, ale dokázali, že narodit se nebo žít na Morávce je opravdu ‚dobrá adresa‘.

Můžeme být právem hrdí a zároveň je pro nás tato skutečnost zavazující, abychom se taky snažili dobře svou obec reprezentovat.

Jan Pastorek odcházel z vlasti jako devítiletý, jistě to nebylo pro něj a celou rodinu jednoduché. Když dospěl a oženil se, měl své osobní sny a plány do budoucnosti. Osud tomu chtěl, že zahynul ještě před narozením dcery. Bohužel, taková je válka!

Vzdejme Johnovi čest minutou ticha...

Římskokatolická farnost Morávka

Farní den 28. 8. 2016

Stalo se již tradicí, že v druhé polovině srpna se uskuteční Farní den. Letos 28. 8. 2016 přálo počasí, a tak děti měly možnost soutěžit ve sportovních disciplínách, vždyť tématem doprovodného programu byla olympiáda. Připraveno bylo občerstvení, tedy klobásy, bigos, buchtý a koláče. Velký zájem budila i tombola, ve které byla hojnost všemožných dobrot a drobností. Na zahradě u Staré fary byla dobrá nálada a určitě bude mít akce úspěch i příští rok.

foto z farnosti Tomáš Foldyna

foto z farnosti Tomáš Foldyna

Publikace k dějinám morávecké farnosti

V květnu 2017 uplyne 200 let od vysvěcení moráveckého kostela. Z iniciativy současného pana faráře dojde, dá-li Bůh, k vydání knihy, která by měla zachytit nejen historii kostela a celé farnosti, jež rozlohou patří mezi největší v celé Ostravsko-opavské diecézi. Nebudou chybět důležité leto-počty, krátké životopisy kněží či dobové dokumenty a fotografie. Proto bychom chtěli čtenáře poprosit, pokud máte vzpomínku, fotku či dokument, který by se nějakým způsobem vázal k dějinám naší farnosti, prosíme, ozvěte se, pomůžete nám poodhalit pozapomenuté, objevit neznámé.

Výzkum o 1. světové válce

Jelikož si v těchto letech připomínáme 100. výročí událostí 1. světové války, rozhodli jsme se provést výzkum v této oblasti. Nikdo se tomuto tématu příliš nevěnoval, i když víme, že tato válka měla neblahé důsledky i pro obyvatele naší horské vesnice. Mnozí muži museli narukovat, řada z nich padla. Mnozí z nich byli otcové rodin, živitelé, některým nebylo ani 20 let. Dle dosavadního výzkumu patří mezi místa věčného odpočinku padlých Morávčanů Frýdek, Těšín, Olomouc, Jaroslav (pravděpodobně dnešní Rusko), Rohatyn (pravděpodobně dnešní Ukrajina), Leibach (pravděpodobně dnešní Slovinsko), Szatmar-Neméti, to

Výřez z okénkové pohlednice z r. 1907 či dříve.

všechno jsou místa polních nemocnic, další padlí leží na bojištích na dnešním území Itálie, Chorvatska, Ruska, Polska atd.

Váleční rekruti z Morávky bojovali dle současného výzkumu většinou v těchto vojenských jednotkách: 100. pěší pluk, 31. pěší pluk, zeměbranecký pěší pluk č. 31, zeměbranecký pěší pluk č. 32, polní houfnicový pluk č. 3, pěší pluk č. 54, sapérský prapor č. 1, prapor polních myslivců č. 5, polní kanonový pluk č. 2. Měli tyto hodnosti

Dopisnice Podbezkydské jednoty slezské. Müller: Praha. R. 1914 či dříve.

Meziválečná pohlednice. Morávka – údolí potoka Vysutého. Obdělávání role na jaře 1917. V horách na příkrých stránkách orávalo se vždy „pěšky“, letos pro nedostatek koní ještě mnohem více. Obvykle zapřahá se do pluhu 10 mužů nebo 16 žen.

či zařazení: pěšák, myslivec, zásobovač, dělostřelec, svobodník, sapér, Zivilarbeiter, jednoroční dobrovolník, desátník...

Samozřejmě jsou to jen statistiky, ale my bychom rádi vypátrali a přiblížili nám všem dochované životní příběhy, byť útržkovitě, vždyť už to je celé století.

Zatím nevíme, jak celý průzkum skončí, zda vznikne publikace nebo památník obětem, ale určitě se můžeme těšit na dobové informace, úplný seznam legionářů

a padlých či zraněných. I zde platí, že prosíme o pomoc, pokud vlastníte fotografie, dobové dokumenty či vzpomínky, prosíme, ozvěte se.

S pozdravem

Tomáš Foldyna, tel. 723 976 786,
t.foldyna@seznam.cz,

Jakub Foldyna, tel. 723 659 640,
foldyna.jakub@gmail.com, Morávka čp. 200

O lidové architektuře v Beskydech

Martin Žamboch

Roku 1997 vyšla v Rožnově pod Radhoštěm zajímavá kniha historika a národopisného badatele Jiřího Langeru. Publikace „Co mohou prozradit lidové stavby“ podá čtenáři přehled o vývoji a konstrukci

dřevěných domů v severozápadních Karpatech. Geografický záběr publikace sahá od Oravy až po jižní Vsetínsko a nalezneme v ní mnohé zajímavé informace i o naší části Beskyd. Podívejme se na některé z nich.

Při středověké kolonizace na Těšínsku byla nově získaná půda rozčleněna do lánů.

Salaš na Slavčici (1930–38)

Jeden francký lán (24 ha) si můžeme též představit jako pás polí o šíři 200 m a délce 1,2 km. Do 18. století si však málokterá selská usedlost (grunt) udržela tuto plnou výměru – staly se z nich postupně poloviny, čtvrtiny, osminy. Středověká struktura krajiny (lány, cesty) byla v českých zemích dobře patrná až do kolektivizace zemědělství 50. letech 20. století.

Severozápadní části Karpat (Beskydy) se vyznačovaly horšími klimatickými podmínkami než východní části horského oblouku. Půda v podhůří Předních hor byla často podmáčená. Proto měl těšínský dřevěný dům mimořádně pevnou konstrukci. Stavení bylo roubeno ze silných jedlových trámů – podélně štípaných (řezaných) otesaných přesně pouze z horní a dolní strany. Trámy se spojovaly silnými kolíkovými čepy. Rohové spoje tvořily „dvojitý zámek“ – rybinové přeplátování s dvojitými čepy. Půlené jedlové trámy se nazývaly „pulky“ nebo „plazy“. V případě poklesu podloží se obvykle stavba celá naklonila. Základy stavba neměla – poddaní nesměli těžít kámen, pouze rohy stavby se podkládaly kameny z potoků. Geografické rozšíření této technologie stavby bylo v 18. století až po hřeben Javorníku u Frenštátu a Radhoště.

Těšínský dřevěný dům byl pro mnohé přílehlé oblasti vzorem dokonalé stavby. Dospěl z původních tří částí až k pěti prostorům (měl i obytné boční komory), měl na rozdíl od horských oblastí vázanou konstrukci jako celek, polovalbovou střechu a později i zděný komín s kamny (19. století).

Velmi zajímavou problematikou je vývoj topeniště v beskydských domech. Prvním vývojovým stupněm byla „dymná jizba“. Na ohněm se nacházel dýmník, odvádějící kouř pouze nad strop na půdu a až koncem 18. století se objevuje zděný komín až nad střechu. Nový komín stál v síňové části domu a do tohoto prostoru se přeneslo vytápění – z dýmné jizby se

stala čistá světnice bez kouře. Zároveň se mohla v dřevěnicích snížit výška stropu – u „kurné jizby“ musela činit až 3 metry. Oheň se později do světnice ze síně vrátil, ale již uzavřen v kamnech s litinovou plotnou. To byla obecně velká inovace (konec 19. století).

Inovace v architektuře se šířily z nížin do hor a ti, kteří z novinkami přicházeli, pocházeli z majetnějších vrstev vesnice. Střední vrstvy poddaných byly naopak nejkonzervativnější – nerady ustupovaly od zavedených technologií. Nejméně majetní (horské oblasti) se často uchýlovali různým provizoriím a méně dokonalým formám.

Na Morávce postavili na počátku 17. století své usedlosti zahradníci, kteří měli své obory a louky. Chyběli zde sedláci s lány – ti byli níže v podhorských Raškovických a Lhotách. Dle josefínského katastru měla zahradnická usedlost 1,5 – 2,8 ha. Pro zahradníky byl typický trojdílný dům (jizba, síň a chlév), který měl i boční obytnou komoru. Roku 1691 uvádí gruntovnice obce existenci kuchyně. To znamená topeniště v síni domu, což byl pokrok oproti „dymné jizbě“.

Na rozdíl od podhůří měly domy v horách volnou konstrukci. Jizba a chlév tvořily jakési samostatné sruby, mezi nimi byla síň a vše překryla společná střecha. Za časů císaře Josefa II. čítalo celé panství 1536 domů a 61% stavení mělo dřevěný komín – dýmník. Půda domu mohla tedy sloužit ke skladování. Vyzdívání komínů na Frýdecku probíhající v následujícím období bylo velmi důsledné na rozdíl od sousedního Jablunkovska, kde bylo hodně kurných pecí. Zděné komíny pronikly i na horské polany Zadních hor (na Morávku) do jednoduchých domků chalupníků.

Zdroj informací: Langer, J.: Co mohou prozradit lidové stavby. Rožnov pod Radhoštěm, 1997.

Jumák - český skaut, Moravskoslezský kraj, z. s. vás zve na vzpomínkovou akci u příležitosti 70 let od založení skautské mohyly na Ivančence a jejího znovuootevření po rekonstrukci

DEN IVANČENY

SOBOTA 8. ŘÍJNA 2016

10.00 slavnostní shromáždění u mohyly na Ivančence
13.00 oběd
14.00 zahájení konference
18.00 raut, neformální setkání a diskuse

Odpolední a večerní program se uskuteční v Konferenčním centru Malenovice - Hotel KAM, Malenovice č. ev. 146

Na konferenci o skautingu, odboji, totalitě, Ivančence a dalších souvisejících tématech a v následných diskusích vystoupí mimo jiné:

- PhDr. Petr Blažek, Ph.D., Ústav pro studium totalitních režimů
- Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc., Slezská univerzita v Opavě
- PhDr. David Pindur, Ph.D., Muzeum Těšínska

Za organizační tým se na setkání těší

JUDr. Václav Dobrozemský
*předseda krajské rady Junáka
Moravskoslezského kraje*

- V rámci konference bude zahájena a představena putovní výstava k historii mohyly na Ivančence.
- Přesný program konference a další organizační informace budou zveřejněny na www.ivancen.cz
- Pro účastníky je možno zajistit vývoz automobilem k mohyle. Pro účastníky je dále možno zajistit ubytování v hotelu z pátku na sobotu.
- Registrace na vzpomínkovou akci probíhá přihlášením na e-mail khyvnar@seznam.cz do 17. září 2016. Počet míst je omezen. V přihlášce uveďte, zda se zúčastníte obou částí akce (výstup k mohyle a konference), zda máte zájem o vývoz k mohyle a zda máte zájem o ubytování v hotelu.
- Podrobnější informace budou zaslány přihlášeným.

Partnery akce jsou:

Moravskoslezský kraj

malenovice
...at go to it

Europe for Citizens

• Visegrad Fund
www.visegradfund.org

Sbor dobrovolných hasičů Morávka

Vás u příležitosti 120. výročí založení sboru
srdečně zve **1.10.2016**

- od 11:00 na mši ku 120. letům trvání sboru spojenou s pozhánáním novému praporu sboru v kostele
sv. Jana Nepomuckého na Pražmě

- od 13:30 na slavnostní schůzi v sále pohostinství Partýzán na Morávce

Klub rodičů při Základní škole Morávka

Vás srdečně zve

do divadla Jiřího Myrona v Ostravě

na komedii plnou lásky

Španělská muška

Kdy: **pátek 23. 9. 2016**

Cena: 190 + 10 Kč do KR (50% sleva)

Odjezd: **17.00 od ZŠ Morávka**

Doprava: hradí Obecní úřad Morávka

**Vstupenky je možno zakoupit nebo rezervovat
na OÚ Morávka tel. 558 69 10 21
nebo u p. Daňkové na tel. 606 641 080**

Spanilomyslné divačky, nerděte se za svými vějíři, ctění pánové, nenakrucujte si šibalsky kníry, my nebudeme hrát o výtažku z brouka puchýřníka doporučeném k posílení mužné síly a dívčí touhy. Hrát budeme o vysoké společnosti na počátku 20. století, kde jeden z jejích členů je dokonce, považte, majitelem továrny na hořčici. Tuto komedii shledáváme velmi rozvernou, plnou vtipných průpovědek a nečekaných záměn, točících se kolem překrásné tanečnice uvolněných mravů, jež, ač ve hře nespátrěna, natropí velkou neplechu. Ach ano, spanilomyslné, rděte se, jistě, ctihodní, nakrucujte si...

Klub rodičů při Základní škole Morávka

Vás srdečně zve

do divadla Jiřího Myrona v Ostravě

taškařici o milostných nástrahách

Veselé paničky Windsorské

William Shakespeare

Kdy: **pátek 7. října**

Cena: 190 + 10 Kč do KR (50% sleva)

Odjezd: **17.00 od ZŠ Morávka**

Doprava: hradí Obecní úřad Morávka

**Vstupenky je možno zakoupit nebo rezervovat
na OÚ Morávka tel. 558 69 10 21
nebo u p. Daňkové na tel. 606 641 080**

Traduje se, že tuto komedii napsal William Shakespeare na přání samotné královny Alžběty, neboť první dáma Anglie toužila vidět svého oblíbeného hrdinu, korpulentního rytíře Falstaffa, zamilovaného. Ve hře má ale rytíř ke skutečné lásce daleko – napíše totiž stejná milostná psaníčka hned dvěma dámám současně. Krásky si to ovšem vzájemně povědí a uchystají mohutnému rytíři nejedno škodolibé překvapení. A když dodáme, že se do věci vloží i žárliví manželé oněch dam, je zřejmé, že o zábavu nebude nouze.

Sdružení obcí povodí Morávky

Vás srdečně zve na

Sportovní den

Sdružení obcí povodí Morávky
6. ročník

Kdy: sobota 10. září 2016

Kde: Nižní Lhoty, areál fotbalového hřiště, (za kostelem)

Program: 14.00 slavnostní zahájení
14.30 – 17.00 sportovní soutěže dětí
18.00 – 19.00 sportovní soutěže dospělých

Obce budou reprezentovat čtyři družstva dětí (podle věku)
a jedno družstvo dospělých v různých sportovních
disciplínách.

Tradiční disciplínou pro děti je **štafetový skok v pytlích**.
Tradiční disciplínou pro dospělé je **hod syrovým vejcem**.

Přijďte povzbudit své soutěžní týmy!

Město Paskov ve spolupráci s dobrovolnými svazky obcí
zve na

Den regionů Slezská brána a Olešná

paskovský zámek a zámecký park

sobota 24. září 2016 od 13:00 do 20:00

KULTURNÍ PROGRAM

zadní nádvoří paskovského zámku

- 13:00 – 13:10 Zahájení
 13:10 – 13:30 Vystoupení žáků ZŠ a MŠ Žabeň
 13:30 – 14:00 Dětský pěvecký sbor CARO ZŠ a MŠ Raškovice
 14:00 – 15:10 Písničkáři RENÉ SOUČEK + MAREK HLOSTA
 14:00 – 16:00 Promítání filmů s regionální tematikou
(1. patro paskovského zámku)
 15:10 – 15:20 Mažoretky skupiny ZIK – ZAK Vratimov
 15:20 – 15:40 Vokální skupina TEATET Řepiště
 15:40 – 15:50 Mažoretky skupiny ZIK – ZAK Vratimov
 15:50 – 17:00 Hudební skupina ACOUSTICA
 17:00 – 18:00 DECHOVÝ ORCHESTR ZUŠ Vratimov
 18:00 – 19:10 Hudební skupina ELAN REVIVAL

VOLNĚ PŘÍSTUPNÉ VÝSTAVY

první patro paskovského zámku

- Karel Švach (Paskov):
FIGURÁLNÍ EXPRESSE
malba a kresba, prodejní výstava
- Jiří Javorek (Raškovice):
ZA HRANICEMI REALITY
fotografika, prodejní výstava
- Výtvarná skupina (Slezská brána + Olešná)
STÁLE NA STARTU
acryl, pastel, akvarel
- Putovní výstava
MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN, ročník 2016
plakáty - Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

PARTNEŘI PROJEKTU

Dobrovolný svazek obcí
Region Slezská brána
www.slezskabrana.cz

Město Paskov
www.mesto-paskov.cz

Dobrovolný svazek
obcí Olešná

Inzerce

PEDIKÚRA MANIKÚRA NEHTOVÁ MODELÁŽ

Andrea Šebestová

Raškovice 57

v prostorách za lékárnou

tel.: 605 106 300

POUZE TELEFONICKÉ OBJEDNÁVKY

TĚŠÍM SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

Právní záležitosti

s občany a podnikateli projedná a vyřídí každou středu mezi 15 až 17hodinou na Obecním úřadě v Raškovících

JUDr. Marcela Žoričová

formou poradenství, spisování listin, žalob, smluv, včetně kupních, rovněž převody nemovitostí, zřizování věcných břemen apod.

Kontakt: tel: 596 810 741,603 447 219

e-mail: zoric@atlas.cz

UHELNÉ SKLADY RAŠKOVICE

Volně ložená paliva

Černá kostka

Hnědá kostka (Most)

Hnědý ořech 2 (Bílina) **(do automatů)**

Brikety Rekord 6" (15 cm)

Koks ořech 2

Balená paliva (25kg)

Černá kostka *

Černý hrášek * **(do automatů)**

Černý ořech *

Hnědá kostka (Most)

Hnědý ořech 2 (Bílina) * **(do automatů)**

Brikety Rekord 6" (15 cm)

Volně ložená paliva skladujeme pod krycími plachtami.

Dopravu paliva zajistíme vlastními vozy nebo jinými smluvními dopravci dle přání zákazníka.

A navíc: u nás máte možnost využít služby skládání volně ložených paliv pásovým dopravníkem až do sklepa!

* tato paliva jsou k dispozici také na paletách (40 pytlů = 1t) s možností složení hydr. rukou i přes plot! Při odběru min. 3 palet **doprava zdarma!**

Uhelné sklady Raškovice

areál býv. JZD u Stříže

Raškovice Kameneč

Informace a objednávky:

607 985 579

Aktuální ceník, otevírací doba a další informace na

www.uhli-raskovice.cz

KARBOTRADE s.r.o.

IČ: 28659198

DO KONCE ROKU 2016 POVINNÁ REVIZE KOTLŮ NA TUHÁ PALIVA?

Stát nařídil, my pomůžeme.

Dle zákona o ochraně ovzduší má provozovatel kotle na tuhá paliva **povinnost zajistit revizi nejpozději do 31. 12. 2016.**

Jsmo topenářská firma s působností po celé České republice a **zajistíme revizi kotle téměř jakékoli značky.**

Kontaktujte nás, postaráme se, abyste měli klid a nohy v teple.

PŘEHLED CEN

1 revize v obci 1 500 Kč bez DPH
včetně dopravních nákladů

10 revizí v obci 1 200 Kč bez DPH
včetně dopravních nákladů

30 revizí v obci 1 000 Kč bez DPH
včetně dopravních nákladů

PŮSOBÍME PO CELÉ ČESKÉ REPUBLICĚ

PROVÁDÍME REVIZE TĚCHTO ZNAČEK KOTLŮ

Agromechanika, Atmos, Attack, Benekov, Dakon, Ekoefekt, EkoScroll, Kovarson, Opop, Ponast, Slokov, Verner, Viadrus, Rojek, TopMax

Volejte naše pevné linky

222 703 380 477 754 777 383 800 138
534 001 314 499 111 009 777 663 799

Nebo pište na
revize@dumkottlu.cz

**DUM
KOTLŮ**

www.dumkottlu.cz

777 663 799

Evidenční číslo Ministerstva kultury MK ČR E 14,421

Vydavatel Obecní úřad Morávka, Morávka 599, 739 04 Pražmo

Uzávěrka zpravodaje

Uzávěrka dalšího čísla obecního zpravodaje je 15. 11. 2016

Sazba a tisk © KLEINWÄCHTER, Frýdek-Místek